

ОФІЦІЙНИЙ РОЗДІЛ

- *Геотектонічна еволюція і нафтогазоносний потенціал України (доповідач — член-кореспондент НАН України М.І. Павлюк)*
- *Наукові повідомлення молодих учених установ НАН України: Класифікація диференціальних рівнянь за симетрійними властивостями (доповідач — кандидат фізико-математичних наук О.О. Ванеєва)*
Лібералізація ринку залізничних перевезень: світовий досвід та реальність України (доповідач — доктор економічних наук О.І. Никифоруک)
Розробка спеціалізованих комп'ютерних технологій електронних довірчих послуг (доповідач — кандидат фізико-математичних наук А.О. Мелащенко)
- *Про нагородження відзнаками НАН України та Почесними грамотами НАН України і Центрального комітету профспілки працівників НАН України (доповідач — академік НАН України В.Л. Богданов)*
- *Кадрові та поточні питання*

ІЗ ЗАЛИ ЗАСІДАНЬ ПРЕЗИДІЇ НАН УКРАЇНИ

5 липня 2017 року

Перед початком засідання президент Національної академії наук України академік НАН України Б.Є. Патон привітав з відзначенням Указом Президента України від 28 червня 2017 року № 168 за значний особистий внесок у державне будівництво, соціально-економічний, науково-технічний, культурно-освітній розвиток України, вагомі трудові здобутки та високий професіоналізм, а також з нагоди Дня Конституції України провідних учених НАН України:

- заступника директора Національного науково-природничого музею НАН України кандидата біологічних наук О.В. Червоненко з нагородженням орденом княгині Ольги III ступеня;
- заступника директора Інституту філософії ім. Г.С. Сковороди НАН України доктора філософських наук, професора А.М. Єрмоленка з присвоєнням почесного звання «Заслужений діяч науки і техніки України»;
- директора Київського будинку вчених НАН України А.А. Калініну з присвоєнням почесного звання «Заслужений працівник культури України».

* * *

На засіданні Президії НАН України 5 липня 2017 р. було заслухано наукову доповідь директора Інституту геології і геохімії горючих копалин НАН України члена-кореспондента НАН України **Мирослава Івановича Павлюка** на тему «Геотектонічна еволюція і нафтогазоносний потенціал України» (стенограму див. с. 11), в якій йшлося про дослідження геотектонічного аспекту нафтогазонагромадження для пошуків у надрах Землі енергетичних ресурсів, вироблення науково обґрунтованої стратегії і тактики, а також підвищення ефективності пошуків і розвідки покладів і родовищ нафти та газу в Україні.

Багаторічні фундаментальні й прикладні дослідження, які проводяться в Інституті геології і геохімії горючих копалин НАН України у сфері нафтогазової геології, спрямовано на

Доповідь члена-кореспондента НАН України Мирослава Івановича Павлюка

подальше розроблення і вдосконалення теорії походження вуглеводнів. Ці роботи особливо актуальні в сучасних умовах сповільнення темпів приросту запасів вуглеводнів в Україні, а їх реалізація відповідає Закону України «Про затвердження Загальнодержавної програми розвитку мінерально-сировинної бази України на період до 2030 року».

Розроблено й запроваджено нову методологію геодинамічного аналізу нафтогазоносних провінцій, основу на комплексі різноманітних традиційних та новітніх методів і аналізів: формаційного, структурного, порівняльно-тектонічного; геохімічного, фізичного і тектонофізичного моделювання, тривимірного моделювання щільності літосфери тощо.

Сутність запропонованої методики полягає у врахуванні ролі плитотектонічних реконструкцій, зумовлених латеральними дислокаціями, при геологічних проектних побудовах, які є основою подальших бурових робіт. Методологію було апробовано при бурінні глибоких горизонтів Прикарпаття, де під насувними покривами виявлено продуктивні розрізи, а також в акваторіях Чорного і Азовського морів («колізійних нішах»), які прогнозувалися і обґрунтовувалися як перспективні.

Результати досліджень геотектонічного аспекту нафтогазонагромадження доводять, з одного боку, принципову можливість глибин-

ного утворення і міграції вуглеводнів через проникні зони разом з іншими мантийними флюїдами та їх акумуляцію у верхніх верствах земної кори, а з другого — значне розширення діапазону термодинамічних умов, за яких може відбуватися перетворення у нафтопродукти розсіяної органічної речовини, що її вміщують гірські породи в областях, які піддаються горизонтальним стресам при колізії плит, у зонах субдукції, компресії, а також під дією високо-температурних флюїдів при дегазації мантиї в зонах рифтогенів та передгірських прогинів.

Усе це настільки зблизило альтернативні гіпотези походження нафти і газу, що на порядку денному стоїть створення нової єдиної несуперечливої теорії генезису природних вуглеводнів, яка ґрунтується на кількісному аналізі складників різного генезису в процесі нафтогазоутворення в надрах Землі (полігенез нафти).

Практична реалізація цієї розробки сприятиме нарощуванню ресурсної вуглеводневої бази України і, відповідно, підвищенню національної безпеки держави та її енергетичної незалежності.

В обговоренні доповіді взяли участь академік НАН України Б.Є. Патон, ректор Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу академік НАН України Є.І. Крижанівський, головний науковий співробітник Інституту геологічних наук НАН України академік НАН України О.Ю. Лукін, перший заступник голови Державної служби геології та надр України кандидат геологічних наук М.В. Фоцій, академік-секретар Відділення наук про Землю НАН України, директор Інституту геохімії, мінералогії та рудоутворення ім. М.П. Семененка академік НАН України О.М. Пономаренко, голова Західного наукового центру НАН України та МОН України, директор Фізико-механічного інституту ім. Г.В. Карпенка НАН України академік НАН України З.Т. Назарчук, директор Інституту економіки та прогнозування НАН України академік НАН України В.М. Геєць, перший віце-президент НАН України академік НАН України А.Г. Наумовець, голова Південно-

го наукового центру НАН України та МОН України, директор Фізико-хімічного інституту ім. О.В. Богатського НАН України академік НАН України С.А. Андронаті, виконувач обов'язків члена Президії НАН України член-кореспондент НАН України С.О. Довгий.

Підсумовуючи виступи, академік НАН України Б.Є. Патон наголосив, що отримані результати дають змогу говорити про полігенез нафти, тобто про об'єднання чи зближення органічної і неорганічної теорій її походження. Це питання завжди було гостро дискусійним. Академіки НАН України В.Б. Порфир'єв, Г.Н. Доленко, член-кореспондент НАН України П.Ф. Шпак свого часу заклали міцну базу для розроблення ґрунтовної теорії на основі цієї гіпотези. Таку позицію поділяє і академік НАН України О.Ю. Лукін. Ця наукова платформа в майбутньому може стати реальною основою для пошуку і розвідки нафтових родовищ в Україні, однак для цього необхідна державна підтримка пошуково-розвідувальних і бурових робіт за наукового супроводу фахівців Академії. Доповідь засвідчила також плідну співпрацю Інституту і Національного технічного університету нафти і газу та взаємовигідне співробітництво з виробничими структурами Державної геологічної служби України. Було висловлено сподівання, що спільними зусиллями фахівців академічної та університетської науки будуть вироблені рекомендації, які підтвердяться відкриттям нових запасів вуглеводневої сировини.

* * *

Далі члени Президії НАН України і запрошені заслухали та обговорили наукові повідомлення молодих учених НАН України.

У виступі докторанта Інституту математики НАН України кандидата фізико-математичних наук **Олени Олександрівни Ванєєвої**, присвяченому класифікації диференціальних рівнянь за симетрійними властивостями (див. с. 33), було зазначено, що нелінійні диференціальні рівняння з частинними похідними можуть бути моделями багатьох фізичних та біологічних процесів. Загальної теорії інтегрування

Виступ кандидата фізико-математичних наук О.О. Ванєєвої

таких рівнянь немає, але алгоритмічний шлях для побудови їх точних розв'язків надають лінійські симетрії. Ще одне застосування симетрій полягає в тому, що їх наявність є ефективним критерієм для відбору фізично важливих моделей з певного класу рівнянь. Наприклад, є тільки одна система диференціальних рівнянь у частинних похідних першого порядку для двох вектор-функцій, що є інваріантною відносно групи Пуанкаре, і це рівняння Максвелла.

Отже, актуальним завданням є знаходження тих рівнянь із заданого класу, що мають нетривіальні симетрійні властивості, — задача групової класифікації. Клас задач групової класифікації, які можуть бути вичерпно розв'язані класичними методами Лі—Овсяннікова, досить обмежений. Для того, щоб його розширити, представники української школи групового аналізу диференціальних рівнянь ввели низку нових понять, пов'язаних з класами диференціальних рівнянь. Зокрема, запропоновано поняття допустимого перетворення, групоїду еквівалентності, розширеної групи еквівалентності, нормалізованого класу диференціальних рівнянь. На основі цих понять розроблено ефективні методи розв'язання задач групової класифікації, зокрема модифікацію алгебраїчного методу групової класифікації для нормалізованих класів диференціальних рівнянь,

Виступ доктора економічних наук О.І. Никифрук

Виступ кандидата фізико-математичних наук А.О. Мелашенка

відображення між класами та розбиття ненормалізованих класів на нормалізовані підкласи.

Використовуючи ці методи, розв'язано низку задач групової класифікації для класів нелінійних диференціальних рівнянь з частинними похідними, що виникають у застосуваннях. Більш того, запропоновані техніки виявляються ефективними і для суміжних задач, таких як дослідження інтегровності, відшукування законів збереження та точних розв'язків диференціальних рівнянь.

У виступі завідувача відділу Інституту економіки та прогнозування НАН України доктора економічних наук **Олени Ігорівни Никифрук** на тему «Лібералізація ринку залізничних перевезень: світовий досвід та реалії України»

(див. с. 41) було показано, що серед світових регіональних угруповань, які мають власну наднаціональну транспортну політику, ЄС є найбільш послідовним у політиці, спрямованій на лібералізацію, реструктуризацію та розвиток конкуренції на залізничному транспорті. Однак встановлених цілей ще не досягнуто через уповільнення або неповноту впровадження залізничної реформи в національні законодавства країн — членів ЄС.

Зроблено висновок, що незважаючи на реформування залізничного транспорту в країнах Європи, частка пасажирських залізничних перевезень для 15 старих членів ЄС з середини 1980-х років по 2016 р. залишилася незмінною — на рівні 7–9 %. На вантажному ринку перевезень тенденції загалом аналогічні. Отже, реструктуризація в ЄС не поліпшила становища залізничного транспорту, проте, можливо, без вертикальної дезінтеграції показники були б нижчими.

Лібералізація діяльності залізничного транспорту в Україні пов'язана з імплементацією директив ЄС щодо залізничного транспорту в рамках Угоди про асоціацію між ЄС та Україною. Запропоновано основні шляхи впровадження зазначених директив.

Старший науковий співробітник Інституту кібернетики ім. В.М. Глушкова НАН України кандидат фізико-математичних наук **Андрій Олегович Мелашенко** зробив повідомлення про розроблення спеціалізованих комп'ютерних технологій електронних довірчих послуг (див. с. 53). Метою роботи є розкриття різних аспектів організації європейської кваліфікованої інфраструктури відкритих ключів (QRKI) та аналіз необхідних дій в Україні для зведення Національної системи електронних цифрових підписів (НСЕЦП) до Європейської еталонної моделі QRKI.

Нині українська НСЕЦП, що функціонує з липня 2005 р., від імені держави гарантує якість послуг ЕЦП, а Центральний засвідчувальний орган (ЦЗО) регулює їх якість як орган акредитації й державного нагляду за діяльністю центрів сертифікації ключів (ЦСК). На серпень 2009 р. акредитовано 10 ЦСК, що

обслуговують понад півмільйона клієнтів — власників ЕЦП. Поки що НСЕЦП не інтероперабельна з організаційних причин, що звужує коло користувачів і зумовлює негативний імідж в інвесторів.

З позицій системного аналізу інтероперабельність НСЕЦП розглядатиметься через її зіставлення з унормованими в ЄС положеннями QPKI. На сучасному рівні розвитку IT-стандартизації інтероперабельності досягають через унормованість. Цей підхід ґрунтується на механізмі регулювання галузі IT через створення стандартів, тобто норм, правил та еталонів як основи нормативної бази для подальшого оцінювання відповідності конкретних продуктів чинним стандартам. Саме з цих позицій і розглядається приведення НСЕЦП до відкритої системи, насамперед через досягнення її головної властивості — унормованості. У конкретному обговорюваному випадку мобільність досягається використанням нотацій синтаксису ASN.1 та XML для базових об'єктів НСЕЦП, а масштабованість — через унормованість API та протоколів взаємодії між базовими сутностями НСЕЦП.

В обговоренні виступів взяли участь академік НАН України Б.Є. Патон, академік-секретар Відділення фізики і астрономії НАН України академік НАН України В.М. Локтев, академік-секретар Відділення математики НАН України, директор Інституту математики НАН України академік НАН України А.М. Самойленко, заступник міністра освіти і науки України доктор фізико-математичних наук М.В. Стріха, директор Головної астрономічної обсерваторії НАН України академік НАН України Я.С. Яцків, завідувач відділу Інституту математики НАН України член-кореспондент НАН України А.Н. Кочубей, директор Інституту економіки та прогнозування НАН України академік НАН України В.М. Гець, радник міністра інфраструктури України кандидат економічних наук Ю.В. Гусев.

За підсумками обговорення доповідей Президія НАН України схвалила результати наукових досліджень, викладені у заслуханих наукових повідомленнях молодих учених, і до-

ручила Комісії по роботі з науковою молоддю НАН України разом із Науково-організаційним відділом Президії НАН України врахувати результати розгляду наукових повідомлень при підготовці проекту постанови Президії НАН України «Про відкриття у 2018 році додаткових відомчих тем для молодих учених-доповідачів» та передбачити додаткові кошти на ці теми.

* * *

Члени Президії НАН України розглянули також низку поточних питань:

- заслухали інформацію про проведення чергових виборів до Національної академії наук України у березні 2018 р.;
- підтримали призначення академіка НАН України і НААН України Д.О. Мельничука радником Президії НАН України і внесли відповідні зміни до розподілу обов'язків між членами Президії НАН України;
- внесли зміни до Порядку відбору в НАН України робіт на здобуття Премії Кабінету Міністрів України за розроблення і впровадження інноваційних технологій, затвердженого постановою Президії НАН України від 29.11.2012 № 243;
- прийняли рішення про оголошення конкурсу на заміщення посад керівників наукових установ Секції фізико-технічних і математичних наук НАН України, Секції хімічних і біологічних наук НАН України, Секції суспільних і гуманітарних наук НАН України й наукових установ при Президії НАН України;
- погодили призначення керівником проекту НДР «Вплив молекулярної структури хіральных компонентів на деякі практично важливі характеристики індукованих сегнетоелектричних рідких кристалів» молодшого наукового співробітника НТК «Інститут монокристалів» НАН України кандидата хімічних наук Е.В. Саніна;
- представили кандидатуру завідувача відділу Державної установи «Інститут геохімії навколишнього середовища Національної академії наук України» члена-кореспондента НАН України Р.Я. Белєвцева до нагородження Почесною грамотою Верховної Ради України;
- подали кандидатуру головної медичної сестри Лікарні для вчених НАН України І.М. Коломієць до нагородження Грамотою Верховної Ради України;
- ухвалили зміни до заходів з відзначення 100-літнього ювілею Національної академії наук України;
- затвердили оновлений склад Інформаційно-бібліотечної ради НАН України.

* * *

Крім того, Президія НАН України ухвалила низку організаційних і кадрових рішень.

Затверджено:

- члена-кореспондента НАН України **Жаркіна Андрія Федоровича** на посаді заступника директора з наукової роботи Інституту електродинаміки НАН України;
- доктора технічних наук **Антонова Олександра Євгеновича** на посаді заступника директора з наукової роботи Інституту електродинаміки НАН України;
- доктора технічних наук **Самкова Олександра Всеволодовича** на посаді заступника директора з науково-технічної роботи Інституту електродинаміки НАН України;
- **Козака Сергія Олексійовича** на посаді заступника директора з науково-технічної роботи Інституту імпульсних процесів і технологій НАН України;
- кандидата хімічних наук **Раєнка Геннадія Федоровича** на посаді заступника директора з наукової роботи Інституту фізико-органічної хімії і вуглекімії ім. Л.М. Литвиненка НАН України;
- доктора біологічних наук **Романовську Ірину Ігорівну** на посаді заступника директора з наукової роботи Фізико-хімічного інституту ім. О.В. Богатського НАН України;
- доктора біологічних наук **Кота Юрія Ярославовича** на посаді заступника директора з наукової роботи Інституту біології клітини НАН України;
- доктора юридичних наук **Джабраїлова Руслана Аятшаховича** на посаді заступника директора з наукової роботи Інституту економіко-правових досліджень НАН України;
- доктора філософських наук **Єрмоленка Анатолія Миколайовича** на посаді заступника директора з наукової роботи Інституту філософії ім. Г.С. Сковороди НАН України;
- кандидата філософських наук **Коваadlo Галину Петрівну** на посаді заступника директора з наукової роботи Інституту філософії ім. Г.С. Сковороди НАН України;
- кандидата філологічних наук **Іщенка Олександра Сергійовича** на посаді заступника директора з наукової роботи Державної установи «Інститут енциклопедичних досліджень НАН України»;
- кандидата мистецтвознавства **Клімашевського Андрія Володимировича** на посаді заступника директора з наукової роботи Інституту народознавства НАН України;
- кандидата технічних наук **Хачапуридзе Миколу Михайловича** на посаді ученого секретаря Інституту транспортних систем і технологій НАН України;

- кандидата хімічних наук **Романову Людмилу Георгіївну** на посаді ученого секретаря Інституту електронної фізики НАН України;
- кандидата технічних наук **Сінчук Аллу Вадимівну** на посаді ученого секретаря Інституту імпульсних процесів і технологій НАН України;
- кандидата технічних наук **Хімока Івана Васильовича** на посаді ученого секретаря Інституту електродинаміки НАН України;
- кандидата фізико-математичних наук **Шевцову Оксану Миколаївну** на посаді ученого секретаря Інституту проблем безпеки атомних електростанцій НАН України;
- кандидата фізико-математичних наук **Качалову Наталію Михайлівну** на посаді ученого секретаря Інституту фізико-органічної хімії і вуглекімії ім. Л.М. Литвиненка НАН України;
- кандидата хімічних наук **Шабанова Євгена Васильовича** на посаді ученого секретаря Фізико-хімічного інституту ім. О.В. Богатського НАН України;
- кандидата біологічних наук **Барську Марину Леонідівну** на посаді ученого секретаря Інституту біології клітини НАН України;
- кандидата юридичних наук **Малолітневу Весту Костянтинівну** на посаді ученого секретаря Інституту економіко-правових досліджень НАН України.

Призначено:

- академіка НАН України **Локтева Вадима Михайловича** на посаду радника при дирекції Інституту теоретичної фізики ім. М.М. Боголюбова НАН України.

Погоджено кандидатуру:

- кандидата фізико-математичних наук **Вавилової Ірини Борисівни** на посаду завідувача відділу позагалактичної астрономії та астроінформатики Головної астрономічної обсерваторії НАН України;
- кандидата фізико-математичних наук **Венгровича Дмитра Богдановича** на посаду завідувача Відділення геодинаміки вибуху Інституту геофізики ім. С.І. Субботіна НАН України;
- доктора геологічних наук **Усенко Ольги Віталіївни** на посаду головного наукового співробітника Інституту геофізики ім. С.І. Субботіна НАН України;
- кандидата технічних наук **Кислякова Володимира Геннадійовича** на посаду завідувача відділу позапічної обробки чавуну Інституту чорної металургії ім. З.І. Некрасова НАН України;
- кандидата технічних наук **Парусова Едуарда Володимировича** на посаду завідувача відділу термічної обробки металів для машинобудування Інституту чорної металургії ім. З.І. Некрасова НАН України;
- кандидата хімічних наук **Геруса Ігоря Івановича** на посаду завідувача відділу тонкого органічного син-

тезу Інституту біоорганічної хімії та нафтохімії НАН України;

- доктора економічних наук **Сундука Анатолія Михайловича** на посаду завідувача відділу проблем економіки земельних і лісових ресурсів Державної установи «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку НАН України»;

- доктора юридичних наук **Андрійко Ольги Федорівни** на посаду завідувача відділу проблем державного управління та адміністративного права Інституту держави і права ім. В.М. Корецького НАН України;

- кандидата історичних наук **Коваль Тетяни Володимирівни** на посаду завідувача відділу джерелознавства Інституту рукопису Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського.

Відзнакою НАН України «За підготовку наукової зміни» нагороджено:

- головного наукового співробітника Фізико-технічного інституту низьких температур ім. Б.І. Веркіна НАН України академіка НАН України **Пастура Леоніда Андрійовича** за багатолітню плідну працю вченого і педагога, вагомий внесок у розвиток творчої інтеграції вищої школи і науки та підготовку висококваліфікованих наукових кадрів — фахівців у галузі математичної фізики;

- завідувача відділу Донецького фізико-технічного інституту ім. О.О. Галкіна НАН України члена-кореспондента НАН України **Левченка Георгія Георгійовича** за багатолітню плідну наукову і науково-організаційну працю, вагомий внесок у розвиток наукових досліджень у галузі фізики і хімії твердого тіла та підготовку наукових кадрів вищої кваліфікації;

- завідувача відділу Інституту проблем матеріалознавства ім. І.М. Францевича НАН України доктора технічних наук, професора **Вишнякова Леона Романовича** за багатолітню плідну наукову, науково-організаційну і педагогічну працю та вагомий особистий внесок у підготовку висококваліфікованих фахівців у галузі матеріалознавства.

Відзнакою НАН України «За професійні здобутки» нагороджено:

- головного наукового співробітника Інституту теоретичної фізики ім. М.М. Боголюбова НАН України доктора фізико-математичних наук, професора **Горенштейна Марка Ісаковича** за багатолітню плідну працю вченого і педагога та вагомий професійний здобутки у галузі фізики високих енергій і статистичної фізики;

- директора Чорноморського біосферного заповідника НАН України кандидата сільськогосподарських наук **Юрченка Анатолія Петровича** з нагоди 90-річчя заснування установи та за багатолітню плідну природо-

доохоронну і науково-дослідну діяльність, вагомий професійний здобутки та значний внесок у розвиток заповідної справи.

Відзнакою НАН України «За сприяння розвитку науки» нагороджено:

- доктора технічних наук **Грядущого Бориса Абрамовича** за багатолітню невтомну виробничу, інженерну і наукову працю, плідну державну і громадську діяльність та активне сприяння розвитку гірничої механіки.

Подякою НАН України відзначено:

- завідувача відділу Інституту теоретичної фізики ім. М.М. Боголюбова НАН України члена-кореспондента НАН України **Лева Богдана Івановича** за багатолітню плідну працю вченого і педагога та вагомий творчі здобутки у галузі фізики м'якої речовини, статистичної фізики і теорії поля;

- провідного наукового співробітника Інституту проблем матеріалознавства ім. І.М. Францевича НАН України доктора технічних наук, професора **Подчерняву Ірину Олександрівну** за багатолітню плідну наукову, науково-організаційну і педагогічну працю та вагомий творчі здобутки в галузі фізичного матеріалознавства;

- заступника директора з наукової роботи Державної установи «Інститут геохімії навколишнього середовища Національної академії наук України» доктора фізико-математичних наук, професора **Дівізінюка Михайла Михайловича** за багатолітню плідну наукову, науково-організаційну і педагогічну працю та вагомий особистий внесок у розроблення й удосконалення методів цивільної та техногенної безпеки;

- старшого наукового співробітника Національного науково-природничого музею НАН України кандидата біологічних наук **Семенова Юрія Олексійовича** за багатолітню плідну науково-дослідну і культурно-освітню діяльність та вагомий особистий внесок у розвиток музейної справи в Національній академії наук України;

- співробітників Інституту електронної фізики НАН України — **Завілопула Анатолія Миколайовича, Торича Золтана Золтановича, Шпеника Отто Бартоломійовича** — з нагоди 25-річчя від дня заснування установи та за багатолітню плідну працю, вагомий творчі здобутки та значний особистий внесок у розвиток фундаментальних і прикладних наукових досліджень в Інституті, створення приладів функціональної електроніки;

- працівників Чорноморського біосферного заповідника НАН України — **Бахтіарову Людмилу Іванівну, Корнєєву Ларису Василівну, Руденка Петра Олександровича, Селоніну Зою Володимирівну,**

Чернякова Дмитра Олександровича — з нагоди 90-річчя заснування установи та за багатолітню плідну природоохоронну і науково-дослідну діяльність, вагомі професійні здобутки та значний внесок у розвиток заповідної справи.

Почесною грамотою Президії НАН України і Центрального комітету профспілки працівників НАН України нагороджено:

- наукового співробітника Інституту фізики НАН України доктора фізико-математичних наук **Давидову Надію Олександрівну** за багатолітню плідну наукову працю та вагомі творчі здобутки у піонерських дослідженнях оптичних властивостей молекулярних систем;

- завідувача відділу Інституту металофізики ім. Г.В. Курдюмова НАН України члена-кореспондента НАН України **Антонова Віктора Миколайовича** за багатолітню плідну творчу працю та вагомі досягнення у науковому дослідженні електронної структури і фізичних властивостей багатофункціональних матеріалів і сполук;

- завідувача відділу Інституту проблем матеріалознавства ім. І.М. Францевича НАН України кандидата фізико-математичних наук **Білан Ірину Іванівну** за багаторічну плідну наукову і науково-організаційну працю, вагомі творчі здобутки та особистий внесок у розвиток інформаційного забезпечення досліджень в Інституті;

- завідувача лабораторії Інституту проблем матеріалознавства ім. І.М. Францевича НАН України кандидата фізико-математичних наук **Касумова Анаолія Мухтаровича** за багаторічну плідну творчу працю та особисті здобутки у науковому дослідженні нанорозмірних плівок широкого спектра використання;

- провідного наукового співробітника Інституту проблем матеріалознавства ім. І.М. Францевича НАН України доктора технічних наук **Михайлова Олега Володимировича** за багаторічну плідну наукову і науково-організаційну працю та особисті здобутки у проектуванні й оптимізації технологій сучасного матеріалознавства обчислювальними методами і методами комп'ютерного моделювання;

- старшого наукового співробітника Інституту проблем матеріалознавства ім. І.М. Францевича НАН України кандидата технічних наук **Переселенцеву**

Людмилу Миколаївну з нагоди 50-річної сумлінної і плідної праці в інституті та за вагомі творчі здобутки у науковому дослідженні наноструктурних вуглецевих матеріалів;

- завідувача відділу Державної установи «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України» доктора економічних наук **Левковську Людмилу Володимирівну** за багаторічну плідну наукову і науково-організаційну працю та вагомий особистий внесок у розвиток наукових досліджень у галузі економіки водокористування;

- старшого наукового співробітника Державної установи «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України» кандидата економічних наук **Горського Андрія Миколайовича** за багаторічну плідну працю та особисті здобутки у науковому дослідженні проблем природно-техногенної і екологічної безпеки;

- трудовий колектив Державної установи «Інститут патології хребта та суглобів ім. професора М.І. Ситенка НАМН України» за багатолітню плідну працю, вагомий внесок у розвиток ортопедичної науки, зміцнення національної наукової школи ортопедії і травматології та з нагоди 110-річчя заснування установи;

- співробітників Інституту електронної фізики НАН України — **Вукстича Василя Степановича, Кельмана Володимира Андрійовича, Кривського Івана Юрійовича, Лендела Олександра Івановича, Мазура Володимира Михайловича, Маслока Володимира Трохимовича, Пугу Павла Павловича** — з нагоди 25-річчя від дня заснування установи та за багатолітню плідну працю, вагомі творчі здобутки та значний особистий внесок у розвиток фундаментальних і прикладних наукових досліджень в Інституті, створення приладів функціональної електроніки;

- працівників Чорноморського біосферного заповідника НАН України — **Клименка Олександра Степановича, Сидоренка Петра Ілліча, Скакуна Валерія Миколайовича, Таранова Віктора Олексійовича, Уманець Ольгу Юріївну** — з нагоди 90-річчя заснування установи та за багатолітню плідну природоохоронну і науково-дослідну діяльність, вагомі професійні здобутки та значний внесок у розвиток заповідної справи.

За матеріалами засідання підготувала О.О. МЕЛЕЖИК